

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА О ПРОСВЕТНОЈ ИНСПЕКЦИЈИ

1) *Који су проблеми које закон треба да реши*

Доношење закона о просветној инспекцији треба да на јединствен начин уреди инспекцијски надзор у области просвете. Важеће одредбе основног (системског) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15-др. пропис, 68/15, 62/16 – УС) и посебних закона: Закона о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, број 18/10), Закона о образовању одраслих („Службени гласник РС“, број 55/13), Закона о ученичком и студентском стандарду („Службени гласник РС“, бр. 18/10 и 55/13) и Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) којима је уређен инспекцијски надзор, по нивоима образовања, биће имплементирани у један, посебан Закон о просветној инспекцији, у складу са одредбама основног Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, број 36/15)

Посебним законом о просветној инспекцији обухваћени су најновији стандарди поступања инспекцијске службе које прописује Закон о инспекцијском надзору, а које наведени закони, којима је тренутно уређен инспекцијски надзор, не обухватају. То су већа јавност рада, превенција и смањивање дискреционих овлашћења инспектора, превентивна улога инспекција, обавеза планирања инспекцијског надзора, спровођење надзора у складу са проценом ризика, јасна овлашћења у надзору над нерегистрованим субјектима, јасно дефинисана права и обавезе надзираних субјеката и други стандарди које уводи општи Закон о инспекцијском надзору ради унапређења рада инспекција.

Предложеним законским решењима, као што је, поред осталих, успостављање нове организације просветне инспекције, односно Просветног инспектората, као органа у саставу Министарства, као и прописивање одредбе да посао просветног инспектора у свим нивоима образовања и васпитања, обављају само републички просветни инспектори, односно да инспекцијски надзор над радом установа, као поверени посао неће више обављати општинска, односно градска управа како је прописано важећим Законом о основама система образовања и васпитања, осим АП Војводина која задржава поверене послове, настојало се, на основу многобројних анализа ефикасности и ефективности рада просветне инспекције на општинском односно градском нивоу, односно републичком нивоу, изнаћи решење за одређене проблеме који су се појавили везано за обављање инспекцијског надзора у установама образовања и васпитања и то:

- проблем недовољног броја републичких просветних инспектора;

Важећим правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Министарства у Сектору за инспекцијске послове систематизовано је 30 радних места за просветне инспекторе, али 3 радна места нису попуњена. И поред настојања руководиоца Сектора да се упражњена радна места попуне, као и предлозима да се повећају звања просветним инспекторима, која су углавном у звању саветник, до

попуњавања наведених радних места није дошло из разлога што то делимично онемогућава још увек важећа Уредба о привременој забрани запошљавања, миграција запослених у друге организационе јединице министарства и још увек, поред измена важећег правилника о систематизацији радних места, непромењена првобитно одређена звања. Овлашћења републичког просветног инспектора и начин рада, као и овлашћења републичког просветног инспектора према органима којима су поверени послови, прописани су важећим Законом о основама система образовања и васпитања. Велики број надзираних субјеката (само установа образовања где је оснивач Република Србија, АП Војводина и јединице локалне самоуправе у свим нивоима образовања има око 2200), сложеност послова републичког просветног инспектора, обим послова и врста послова (поред послова инспекцијског надзора, републички просветни инспектор остварује непосредан надзор над радом просветног инспектора, припрема министру решења по жалби против првостепених решења општинске односно градске управе донетог у вршењу инспекцијског надзора, припрема акта о одузимању овлашћења појединим просветним инспекторима који посао не обавља благовремено, односно у утврђеном року, стручно, законито, савесно и предлаже утврђивање одговорности у органу којем је поверено вршење послова инспекцијског надзора), има за последицу велику оптерећеност републичких просветних инспектора, која се посебно изражава постојањем великог броја образовних установа, односно велики број инспекцијских надзора у односу на број републичких просветних инспектора, односно у односу на једног просветног инспектора у одређеном временском периоду.

- неангажовање просветних инспектора у складу са Решењем о утврђивању броја просветних инспектора, број 112-01-00416/2009-12 од 3. новембра 2009. године;

Наиме, око 68 јединица локалних самоуправа није поступило у складу са одредбама наведеног решења министра којим је утврђен број просветних инспектора, односно 68 јединица локалне самоуправе нема одговарајући број просветних инспектора, што је око 40 одсто од укупног броја јединица локалних самоуправа. Шездесет осам јединица локалне самоуправе није у својим актима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места систематизовало, односно уопште није ангажовало или је ангаживало недовољан, иако прописан број просветних инспектора актом министра (33 јединице локалне самоуправе од 68 нису уопште ангажовале просветне инспекторе. У овим јединицама локалне самоуправе, односно у установама образовања и васпитања које се налазе на територији наведених јединица локалне самоуправе, инспекцијски надзор, у недостатку општинских, односно градских просветних инспектора, обављају републички просветни инспектори или, уколико постоји, општински односно градски просветни инспектор те јединице локалне самоуправе. Поред велике оптерећености републичких просветних инспектора, али и општинских, односно градских просветних инспектора, неангажовање просветних инспектора у складу са Решењем министра узрокује и неравномерну распоређеност броја просветних инспектора према броју установа над којима се врши инспекцијски надзор. Последица је да неке јединице локалне самоуправе уопште немају просветног инспектора, или немају довољно, односно један просветни инспектор годишње обави на десетине редовних инспекцијских надзора покривајући све установе на својој

територији, док у другој јединици локалне самоуправе просветни инспектор, у односу на број установа на својој територији, обави неколико редовних инспекцијских надзора;

Утуцај јединица локалне самоуправе на рад просветних инспектора огледа се у одређеном броју случајева у притисцима који се врше на просветног инспектора да инспекцијски надзор обави на одређен начин, притисцима који су резултат утицаја малих средина, притисци због страха од одмазде, односно губљења радног места просветног инспектора или некога њему блиског члана породице...

У немалом броју случајева, просветни инспектори, иако би требали да обављају само послове инспекцијског надзора, обављају и друге послове у општинској, односно градској управи на основу тако прописаних послова актом о систематизацији, или на основу налога претпостављеног.

Овакво понашања појединих општинских, односно градских управа има за последицу неуједначено поступање просветних инспектора у истим или сличним ситуацијама и несамосталност у раду просветних инспектора.

Наведени проблеми највише утичу на рад просветних инспектора, односно квалитет рада републичких/покрајинских/општинских/градских/ просветних инспектора. Због превеликог обима посла, просветни инспектори посвећују се приоритетним пословима као што је нпр. остваривање годишњег плана инспекцијског надзора, а мање времена поклањају превентивном раду који је један од битнијих стандарда поступања инспекцијских служби прописан новим Законом о инспекцијском надзору, због чега, у одређеној мери, трпе надзирани субјекти услед недостатка потпуног ангажовања републичких просветних инспектора, затим услед превелике оптерећености просветних инспектора проузроковане непоступањима општинских односно градских управа, у одређеном броју надзираних субјеката је немогуће вршити континуиран увид у образовно-васпитни рад установа јер исти претпоставља континуиране инспекцијске надзоре који су немогући; у одређеној мери наведени проблеми проузрокују и мањак квалитета самог инспекцијског надзора услед недостатка времена да се просветни инспектори квалитетно припреме за инспекцијски надзор у установама; наведени проблеми проузрокују и да просветни инспектори мање времена посвећују стручном усавршавању, као и уопште мањак времена да подигну квалитет свог рада, као и квалитет међусобне сарадње и сарадње са субјектима надзора, а у складу са одредбама које Закон прописује.

2) Који су жељени циљеви доношења закона

Закон о просветној инспекцији, као посебни закон, има за циљ усклађивање инспекцијског надзора у области просвете са одредбама Закона о инспекцијском надзору, као општим законом, као и:

- јединствено уређење инспекцијског надзора, односно доношење једног закона којим ће бити уређен инспекцијски надзор у надзираним субјектима за све нивое образовања;

- показатељ учинка на основу ког ће се мерити остварење зацртаног циља: доношење Закона о просветној инспекцији који је усклађен са одредбама кривног Закона о општем управном поступку и Закона о инспекцијском надзору;

- извор података који ће бити коришћени током праћења остварења циља: мишљења надлежног Министарства државне управе и локалне самоуправе о усклађености одредаба Закона о просветној инспекцији са одредбама кривног, Закона о општем управном поступку и Закона о инспекцијском надзору, које је обрађивач наведених закона, као и мишљење о усклађености са наведеним законима Републичког секретаријата за законодавство;

- обезбеђење веће самосталности у раду просветних инспектора и смањивање утицаја локалних самоуправа на рад просветних инспектора;

- показатељ учинка на основу ког ће се мерити остварење зацртаног циља: донет Закон о просветној инспекцији, односно усвојена законска решења која се односе на организацију просветне инспекције као Просветног инспектората, укидање поверених послова општинским, односно градским управама, осим АП Војводини, као и вршење инспекцијског надзора од стране републичких просветних инспектора. Самосталност просветних инспектора огледа се и у томе што посао просветне инспекције може да обавља само просветни инспектор, који је самосталан у раду у границама овлашћења утврђених законом и који је за свој рад лично одговоран, а који по окончању поступка надзора сачињава и потписује записник о инспекцијском надзору кога доставља у Базу записника;

- извор података који ће бити коришћени током праћења остварења циља: Закон о просветној инспекцији и База записника.

- бољу попуњеност радних места која су предвиђена подзаконским актом односно актом и равномерније оптерећење просветних инспектора;

- показатељ учинка на основу ког ће се мерити остварење зацртаног циља: Донет Закон о просветној инспекцији, односно усвојена законска решења која се односе на доношење акта министра надлежног за послове образовања и васпитања, односно покрајинског органа надлежног за послове образовања и васпитања којим ће се утврдити број републичких, односно покрајинских просветних инспектора, као и аката о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места ових државних органа. Овај начин организације и решења у актима који треба да буду донети у законом утврђеним роковима, по ступању на снагу Закона о просветној инспекцији, требају да омогуће, имајући у виду број надзираних субјеката и број републичких просветних инспектора, такво оптерећење просветних инспектора да у току једне године, један просветни инспектор има највише до 12 надзираних субјеката, односно највише до 12 редовних инспекцијских надзора, без обзира на број других врста инспекцијског надзора у истом временском периоду. Према проценама Сектора за инспекцијске послове, број до 12 надзираних субјеката, односно до 12 надзора годишње, са другим врстама надзора, по просветном инспектору, у току истог временског периода, може

да гарантује квалитетан и свеобухватан инспекцијски надзор у складу са одредбама Закона о просветној инспекцији и Закона о инспекцијском надзору;

- извор података који ће бити коришћени током праћења остварења циља: Закон о просветној инспекцији, акта о утврђивању броја просветних инспектора, акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, као и База записника кроз преглед, односно број записника једног просветног инспектора у току једне године, месеца, односно квартала;

- побољшање ефикасности просветне инспекције;

- показатељ учинка на основу ког ће се мерити остварење зацртаног циља: остваривање годишњег плана инспекцијског надзора које се може пратити месечно, квартално, годишње; праћње превентивног рада просветних инспектора, односно појачан превентивни рад просветних инспектора; смањен број решења, односно другостепених поступака, смањен број мера које се изричу надзираним субјектима по утврђеним незаконитим поступањима, смањен број примедби на записник просветног инспектора, смањен број притужби на рад просветних инспектора, бољи квалитет записника о инспекцијском надзору, смањен број представки које се односе на рад надзираних субјеката; и други параметри који се прате кроз Базу записника;

- извор података који ће бити коришћени током праћења остварења циља: База записника.

- обезбеђење континуираног праћења рада свих васпитно-образовних установа;

- показатељ учинка на основу ког ће се мерити остварење зацртаног циља: број инспекцијских надзора у једном надзираном субјекту у току одређеног временског периода, повећање квалитета рада надзираног субјекта, смањен број изречених мера које се изричу због непоштовања прописа, односно приказ тенденције повећања квалитета рада образовно васпитне установе и други параметри који се прате кроз Базу записника;

- извор података који ће бити коришћени током праћења остварења циља: База записника.

- поштовање Препорука Агенције за борбу против корупције која је уз опширно образложење истакла неопходност доношења посебног Закона о просветној инспекцији;

- начин организовања просветне инспекције у складу је са најновијим препорукама Министарства државне управе и локалне саоправе које је спровело Пројекат „Анализа у процесу спровођења Закона о инспекцијском надзору“. Везано за анализу унутрашње организације инспекција препоручено је „образовање инспектората за инспекцијске и с њима повезане стручне послове, као органа у саставу министарства, као превасходног облика организовања инспекцијских послова“.

3) Да ли су разматране могућности за решавање проблема без доношења акта?

и

4) Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема

Инспекцијски надзор у области просвете уређен је одредбама закона у области образовања и васпитања и ученичког и студентског стандарда: Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15-др. пропис, 68/15, 62/16 – УС), Закона о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, број 18/10), Закона о образовању одраслих („Службени гласник РС“, број 55/13), Закона о ученичком и студентском стандарду („Службени гласник РС“, бр. 18/10 и 55/13) и Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16). С тим у вези јединствено уређење инспекцијског надзора у области просвете могуће је једино и само доношењем закона и то посебног законом у складу са одредбама општег Закона о инспекцијском надзору.

5) На кога ће и како највероватније утицати решења у Закону?

Решења у закону ће, пре свега, утицати на општинске, односно градске просветне инспекторе који, ступањем на снагу Закона о просветној инспекцији, послове инспекцијског надзора више неће обављати као поверене, већ као републички просветни инспектори у Просветном инспекторату као посебном органу у саставу Министарства просвете, науке и технолошког развоја, односно као покрајински просветни инспектори у покрајинској просветној инспекцији. У том смислу се мења и радноправни статус наведених инспектора који ће бити уређен актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Министарства просвете, науке и технолошког развоја, односно покрајинског органа управе надлежног за послове образовања и васпитања.

Предложена законска решења утичу и на радноправни статус руководиоца просветне инспекције, запослених на извршилачким радним местима у унутрашњој организационој јединици Министарства надлежној за инспекцијске послове, као и покрајинској просветној инспекцији.

У прелазним одредбама Закона уређен је радноправни статус наведених категорија запослених лица, односно прописане су одредбе којима се штите права ових лица, у периоду од дана ступања на снагу овог закона до почетка пуне примене одредаба закона, односно до доношења акта и подзаконског акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и акта о постављењу директора – просветног инспектора на положај, којим актима ће се, у складу са одредбама овог закона, уредити радноправни статус лица.

Предложена законска решења имаће битан утицај на надзиране субјекте, односно установе предшколског васпитања и образовања, основног и средњег образовања и васпитања, образовања одраслих, високошколских установа, установа

ученичког и студентског стандарда, послодаваца за учење кроз рад, Завода за унапређивање образовања и васпитања, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, Педагошког завода Војводине, центара за стручно усавршавање, јавно признатих организатора активности и нерегистрованих субјеката, као и на лица која остварују одређена права у надзираним субјектима или у вези са надзираним субјектима.

Утицај усвојених нових законских решења дефинисаних у Закону о просветној инспекцији, у односу на надзиране субјекте или лица која остварују одређена права у надзираним субјектима или у вези са надзираним субјектима, огледа се у превентивном деловању просветне инспекције која подразумева пружање стручне и саветодавне подршке надзираним субјектима и наведеним лицима, објављивање контролних листа на званичној интернет страници Министарства које садрже контролне тачке надзора на основу којих се надзирани субјект може припремити за редован инспекцијски надзор, односно кроз контролне тачке ускладити, односно проверити исправност његовог поступања у сваком сегменту који се контролише као и превентивним инспекцијским надзорима који се реализују на позив надзираног субјекта.

Доношењем Закона о просветној инспекцији, који поред осталих, прописује нова законска решења која се односе на начин организације просветне инспекције као Просветног инспектората, прописивање услова за просветне инспекторе и постојање само републичких, односно покрајинских просветних инспектора, извршиће се утицај на надзиране субјекте тако што ће се у сваком надзираном субјекту (само установа образовања има око 2200 за све нивое образовања гдеке оснивач истих Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина и јединице локалне самоуправе) у току године извршити најмање један редован инспекцијски надзор или више врста надзора, а у циљу континуираног праћења рада свих васпитно-образовних установа, који ће имати за последицу непостојање незаконитог поступања у надзираном субјекту и исправну примену закона и других аката.

Предложена законска решења омогућиће надзираном субјекту да искаже притужбу на рад просветног инспектор, као и да стави примедбу на записник, односно изречену меру.

б) Какве ће трошкове примена закона изавати грађанима и привреди, а нарочито малим и средњим предузећима

Примена Закона неће створити трошкове грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима) јер се питања која се уређују законом не односе на грађане, односно привреду него искључиво на организацију просветне инспекције, односно организацију просветног инспектората и учеснике у поступку инспекцијског надзора.

Предложеним Нацртом закона о просветној инспекцији укупна средства за реализацију наведеног Закона не би била увећана, односно ступањем на снагу овог закона средства која су намењена за финансирање рада просветних инспектора на општинском, односно градском нивоу, који новим законским решењем постају

републички просветни инспектори, би била преусмерена из буџета јединица локалне самоуправе, односно градова, у буџет Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Ова средства су већ била исказана у Предлогу буџета Републике Србије за 2017. годину, односно у Предлогу приоритетних области финансирања за 2018. годину.

7) Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Позитивне последице доношења закона су такве да оправдавају трошкове које ће исти створити, јер ће бити нижи од трошкова које производе решења у сада важећим законима и другим актима. Наиме, Решењем министра о утврђивању броја просветних инспектора, број 112-01-00416/2009-12 од 3. новембра 2009. године („Службени гласник РС“, број 95/09) и правилницима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места (ниво: републички/покрајински/општински/градски) систематизовано је 245 радних места просветних инспектора. Ступањем на снагу Закона о просветној инспекцији планира се ангажовање 238 просветних инспектора. Њихов број ће бити утврђен актом Министра. Имајући у виду да се за садашњи утврђен број инспектора, према важећим законским решењима, издвајају средства за плате из буџета Републике Србије, будућим ангажовањем 238 просветних инспектора у односу на 245, остварује се уштеда на име плата за 7 просветних инспектора мање, што је на годишњем нивоу уштеда за око 7.000.000,00 динара.

Како на основу горе наведеног решења Министарство финансија врши месечни трансфер локалним самоуправама за плате просветних инспектора, а да у 68 локалних самоуправа, што је око 40 одсто од укупног броја, нису ангажовани просветни инспектори у складу са утврђеним бројем у Решењу, већ их је мање, а да од наведених 68 локалних самоуправа у 33 нема ни једног просветног инспектора, а утврђен је број решењем, јасно је да локалне самоуправе средства намењена за плате просветних инспектора троше за друге намене.

Преусмеравањем средстава намењених за плате просветних инспектора локалним самоуправама у буџет републике, на основу Закона о просветној инспекцији, постиже се рационалније трошење средстава и истовремено повећање квалитета инспекцијског надзора и ефикаснија просветна инспекција.

Позитивне последице доношења Закона о просветној инспекцији су и:

- доношење јединственог закона који уређује инспекцијски надзор у области просвете;
- увећање броја републичких просветних инспектора, односно покрајинских просветних инспектора који ће равномерније вршити инспекцијски надзор у око 2500 надзираних субјеката;
- повећање самосталности просветних инспектора и смањење утицаја јединица локалне самоуправе на рад просветних инспектора;
- уједначено поступање просветних инспектора у истим или сличним ситуацијама приликом вршења инспекцијског надзора;

- континуирано праћење рада надзираних субјеката и примене закона и других прописа;

- уређење организације просветне инспекције на начин како је у препорукама указала Агенција за борбу против корупције, као и Министарство државне управе и локалне самоуправе које је спровело Пројекат „Анализа у процесу спровођења Закона о инспекцијском надзору“.

Превентивно деловање просветне инспекције и уједначено поступање просветних инспектора приликом вршења инспекцијског надзора утицаће, поред осталог, на смањење броја спорова, односно судских пресуда које се доносе због незаконитог поступања надзираних субјеката.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја је у Предлогу ПОФ-а за 2018. годину приказало додатна средства потребна за реализацију Закона о просветној инспекцији, чије је доношење Планом рада Владе за 2017. годину предвиђено током 2017. године. Структура наведених средстава исказана је за плате и социјалне доприносе на терет послодавца за нове републичке просветне инспекторе, као и средства за опрему (аутомобили, рачунари, мобилни телефони...).

8) Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката и тржишна конкуренција?

Предложена решења у Нацрту закона о просветној инспекцији нису од утицаја на стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону?

Одбор за јавне службе Владе Републике Србије, на основу члана 41. став 3. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), на седници одржаној 17. маја 2017. године, донео је Закључак 05 број: 011-4504/2016, којим се одређује спровођење јавне расправе о Нацрту закона о просветној инспекцији (у даљем тексту: Нацрт закона), а на предлог Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Нацрт закона сачинила је Радна група коју су чинили представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства државне управе и локалне самоуправе, као обрађивачи предлога Закона о инспекцијском надзору, представници просветне инспекције АП Војводине, Града Београда као и представник Републичког секретаријата за законодавство. Радна група је одржала више састанака, на којима су, поред чланова Радне групе, прилику да се изјасне о одредбама овог закона и доставе своје предлоге и сугестије, имали и републички просветни инспектори, као и представници репрезентативних синдиката.

У складу са Закључком јавна расправа је спроведена у периоду од 19. маја 2017. године до 9. јуна 2017. године.

Нацрт закона објављен је на званичној интернет страници Министарства просвете, науке и технолошког развоја и на порталу е-управа, а заинтересована лица

могла су своје предлоге, примедбе и сугестије да доставе на е-маил адресу prosvetnainspekcija@mpn.gov.rs, са назнаком за јавну расправу.

Током јавне расправе одржане су четири трибине у следећим градовима:

1. Новом Саду, 26. мај 2017. године у ОШ „Светозар Марковић Тоза“, Јанка Чмалика 89, у периоду од 11,30 – 13,30 часова;
2. Крагујевцу, 30. мај 2017. године, Политехничка школа, Косовска 8, у периоду од 10,00 – 12,00 часова;
3. Нишу, 01. јун 2017. године на Електронском факултету, А. Медведева 14, у периоду од 12,30 – 14,00 часова;
4. Београду, 08. јун 2017. године у Сали београдске општине Врачар, Његошева 77, у периоду од 11,30 – 13,30 часова.

На јавној расправи су учествовали, односно на мејл адресу prosvetnainspekcija@mpn.gov.rs и на сајт [е-управа предлоге, примедбе и сугестије доставили су](http://e-uprava.gov.rs): Ото Апро, Општинска управа Кањижа, Срђан Јаковљев, Град Нови Сад, Градска управа за образовање, Одсек просветне инспекције, Весна Вукојичић, Општинска управа општине Врњачка Бања, Ђорђе Станичић, Стална конференција градова и општина Србије – Савез градова и општина Србије, Горан Манојловић, ОШ „Љубица Радосављевић Нада“ Зајечар, Љубиша Динић, дипломирани математичар, Тања Ранковић, руководитељка програма образовања, УНИЦЕФ, Тим УН у Србији, Грански синдикат просветних радника „Независност“, Сениша Машић, Општинска управа општине Богатић – Просветна инспекција, Стеван Јурић, вероучитељ, представник уније синдиката просветних радника Србије, Весна Војводић Митровић, представник Гранског синдиката просветних радника Србије „Независност, Наташа Живанчевић, просветни радник, Ружица Тодић, представник Гранског синдиката просветних радника Србије „Независност“, Милан Јевтић, професор историје – председник синдиката, Миљан Ђуровић, Синдикат образовања Краљево, Миленија Марковић, градски просветни инспектор из Ужица и други просветни инспектори, односно запослени у области просвете.

Предлози за измену и/или допуну члана и става Нацрта закона, односили су се на:

(НАПОМЕНА: Примедбе, предлози и сугестије наведени су уз сваки члан Нацрта закона. Сваки коментар је наведен и образложен уколико је/није прихваћен)

Члан 8. Нацрта закона који уређује сарадњу организационих јединица Министарства просвете, науке и технолошког развоја у чијем делокругу је инспекцијски и стручно-педагошки надзор.

- Миленија Марковић, градски просветни инспектор из Ужица, предложила је да је потребно **члан 8. Нацрта закона** разрадити у смислу дефинисања потпуније сарадње

просветних инспектора и просветних саветника, дефинисати ситуације у којима је неопходна сарадња просветних инспектора и просветних саветника, као и да је потребно прописати појачан превентивни рад просветних инспектора и просветних саветника, у смислу, да се пропише, да као део посла просветни инспектор и просветни саветник један дан у недељи раде у установи, на пословима и задацима за које су се школовали, а следеће године у некој другој установи.

Предлог није прихваћен. Делокруг послова, као и сарадња организационих јединица Министарства, прописује се правилником о унутрашњем уређењу и сиистематизацији радних места.

***Члан 11. Нацрта закона** који дефинише послове просветног инспектора приликом вршења инспекцијског надзора над радом установа предшколског васпитања и образовања и основног и средњег образовања и васпитања.*

- Тања Ранковић, руководитељка програма образовања, УНИЦЕФ Тим УН у Србији, предложила је да се у **члану 11. Нацрта закона** дода тачка 4. која гласи:

„Обезбеђивања заштите детета и ученика и запослених од дискриминације, насиља и других облика злостављања и занемаривања. Инспектор такође врши контролу над поштовањем и заштитом различитости, у складу са правима детета и прихваћеним стандардима људских права“.

Предлог није прихваћен. Права детета, ученика и запосленог, као и забране, регулисани су одредбама закона који уређује основе система образовања и васпитања, а чију примену контролише просветна инспекција.

- Горан Манојловић, ОШ „Љубица Радосављевић Нада“ у Зајечару, је предложио допуну **члана 11. Нацрта закона**, став 2. новом тачком 11. која гласи:

„Поштовање наложених мера Заштитника грађана и Агенције за борбу против корупције“.

Нови закон о основама система образовања и васпитања, чије доношење је у процедури, предвиђа поштовање наложених мера. Предлог је прихваћен, али спроведен кроз Нацрт закона о основама система образовања и васпитања. Примену наведеног закона контролише просветна инспекција.

***Члан 15. Нацрта закона** прописује послове инспекцијског надзора над радом Завода за унапређивање образовања и васпитања, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања и Педагошког завода Војводине.*

- Тања Ранковић, руководитељка програма образовања, УНИЦЕФ Тим УН у Србији, предложила је да се у **члану 15. Нацрта закона** после речи „образовања“, додају речи „потврђених међународних уговора, нарочито у погледу забране дискриминације и сагрегације и поштовања различитости“.

Предлог није прихваћен. Предметна материја уређена је одредбама закона којим су уређене основе система образовања и васпитања. Примену наведеног закона конторлише просветна инспекција.

***Члан 19. Нацрта закона** прописује овлашћења просветног инспектора и начин рада приликом вршења послова инспекцијског надзора над радом установа предшколског васпитања и образовања, основног и средњег образовања и васпитања, образовања одраслих, високошколских установа, установа ученичког и студентског стандарда, послодаваца за учење кроз рад, Завода за унапређивање образовања и васпитања, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, Педагошког завода Војводине, центара за стручно усавршавање, јавно признатих организатора активности и нерегистрованих субјеката.*

- Тања Ранковић, руководитељка програма образовања, УНИЦЕФ Тим УН у Србији, предложила је допуну **члана 19. Нацрта закона** новом тачком 7. која гласи: 7) „тражи информације, укључујући статистичке податке кад је неопходно, у циљу надзора и обезбеђивања усклађености рада са стандардима и вредностима људских права“.

- Милан Јевтић, професор историје, председник синдиката, предложио је допуну **члана 19. Нацрта закона**, тако да се дефинише одредба на основу које би била појачана сарадња између просветне и инспекције рада из разлога да се не дешавају ситуације у којима се инспекција рада оглшава ненадлежном.

Предлог није прихваћен. Обухваћен је одредбама члана 7. став 2. Нацрта овог закона који гласи: Сарадња просветне инспекције са другим органима државне управе и другим заинтересованим органима и организацијама остварује се у складу са надлежностима просветне инспекције и начелима сарадње утврђеним законом којим је уређен инспекцијски надзор. Није потребно издвајати сарадњу са одређеним министарством односно органом или организацијом, посебно што се наведена сарадња остварује интерним актима (нпр. Министарство је током ове године са ресорним министарством прецизирало поступања инспекција приликом вршења инспекцијског надзора за област радних односа приликом контроле примене Посебног колективног уговора за запослене у основим и средњим школама и домовима ученика од стране установа).

***Члан 20. Нацрта закона** који дефинише поступак подношења притужби на рад службених лица.*

- Грански синдикат просветних радника „Независност“ предложио је да се **члан 20. Нацрта закона** измени и пропише на начин како је уређен у закони који уређује инспекцијски надзор: „Свако лице има право да поднесе притужбу против главног просветног инспектора, просветног инспектора, односно службеника овлашћеног за вршење инспекцијског надзора ако сматра да су му њиховом незаконитом или неправилном радњом, односно несавесним радом повређена права или слободе.

Притужбу поднету против лица овлашћеног за вршење инспекцијског надзора разматра и одлуку у вези са њом доноси непосредни руководилац лица на које се притужба односи, односно орган надлежан за вршење надзора над радом инспекције и орган надлежан за његово постављење или орган или тело које је тај орган овластио. Разматрање притужбе окончава се и одлука о притужби доноси се у року од 15 дана од пријема притужбе и потом доставља подносиоцу.

Подносилац притужбе који је незадовољан одлуком о притужби може се овим поводом обратити Координационој комисији, у року од 15 дана, која у вези с тим предузима одговарајуће активности из делокруга послова које обавља“.

Предог прихваћен у целости.

Члан 21. Нацрта закона прописује посебне случајеви одговорности просветног инспектора.

- Грански синдикат просветних радника „Независност“ предложио је да се **члану 21. Нацрта закона**, у ставу 1. дода тачка 5) која гласи:

„Неоправдано одлаже инспекцијски надзор“;

Предог прихваћен.

Члан 22. Нацрта закона прописује услове за директора – главног просветног инспектора.

- Грански синдикат просветних радника „Независност“ предложио је да се у **члану 22. Нацрта закона**, измене услови за директора – главног просветног инспектора и то прописати: најмање 10 година радног искуства на пословима образовања и васпитања и најмање 8 година радног искуства на пословима инспекцијског надзора.

- Стеван Јурић, вероучитељ, предствник Уније синдиката просветних радника Србије, предложио је да се у **члану 22. Нацрта закона**, за директора - главног просветног инспектора, пропише уместо девет предложених, тринаест година радног искуства на пословима образовања и васпитања;

- Милан Јевтић, професор историје, председник синдиката, предложио је да се у **члану 22. Нацрта закона**, измене услови за директора – главног просветног инспектора тако што ће се уместо девет предложених, прописати петнаест година радног искуства на пословима образовања и васпитања.

Предлози нису прихваћени. У дефинисању овог члана, Радна група је преузела законска решења из закона којим је уређен инспекцијски надзор и закона којим је уређена управна инспекција.

Члан 23. Нацрта закона дефинише услове за просветног инспектора.

- Срђан Јаковљев, просветни инспектор, Град Нови Сад, Градска управа за образовање, Одсек просветне инспекције, предложио је у **члану 23. Нацрта закона**,

у ставу 1. допуну наведеног става тако што на крају треба додати речи: „или другим инспекцијским пословима“.

Предлог у целости прихваћен.

- Горан Манојловић, ОШ „Љубица Радосављевић Нада“ у Зајечару, предложио је допуну **члана 23. Нацрта закона**, тако што је, поред прописаних услова за инспектора, потребно прописати и услов који се тражи путем конкурса - знање страног језика. Дефинисати тачно који ниво (А1, А2, Б1, Б2, Ц1, Ц2).

Предлог није прихваћен. Предметна материја уређује се правилником о унутрашњем уређењу и сиистематизацији радних места.

- Стеван Јурић, вероучитељ, предствник Уније синдиката просветних радника Србије и Милан Јевтић, професор историје, председник синдиката, су предложили да се у **члану 23. Нацрта закона**, везано за услове за просветног инспектора, уместо предложених пет година радног искуства на пословима образовања и васпитања пропише осам година (као и услов за директора школе предвиђен Нацртом закона о основама система образовања и васпитања).

Предлози нису прихваћени. У дефинисању овог члана, Радна група је задржала законска решења из важећег закона који уређује основе система образовања и васпитања.

- Милан Јевтић, професор историје, председник синдиката, предложио је да се у **члану 23. Нацрта закона**, везано за испит за инспектора уреди нови став који ће прописати да испит за инспектора спроводи комисија коју именује министар надлежан за послове образовања и васпитања (као члан 47. ст 2. Закона о инспекцијском надзору).

Предлог није прихваћен. Испите за инспекторе реализује Министарство државне управе и локалне самоуправе које је и обрађивач предлога закона којим је уређен инспекцијски надзор. Чланом 5. Правилника о програму и начину спровођења испита за инспектора („Службени гласник РС“, број 88/16) прописано је да Комисију за спровођење испита образује министар надлежан за послове државне управе.

***Члан 28. Нацрта закона** прописује да годишњи план инспекцијског надзора доноси министар на предлог Просветног инспектората и органа Аутономне покрајине Војводине коме су поверени послови инспекцијског надзора.*

- Стеван Јурић, вероучитељ, предствник Уније синдиката просветних радника Србије и Милан Јевтић, професор историје, председник синдиката, предложили су да се у **члану 28. Нацрта закона** дефинише рок у коме се годишњи план инспекцијског надзора поставља на званичну интернет страницу Министарства;

Предлог није прихваћен. Годишњи план инспекцијског надзора поставља се на званичну интернет страницу Министарства најкасније до почетка школске, односно радне године.

Члан 30. Нацрта закона прописује да Министарство објављује годишњи извештај о раду просветне инспекције најкасније до 31. октобра за претходну школску односно радну годину на својој званичној интернет страници.

- Горан Манојловић, ОШ „Љубица Радосављевић Нада“ у Зајечару, предложио је допуну **члана 30. Нацрта закона**, новим ставом 3. који гласи:

„Министарство је у обавези да у року од 15 дана након извршеног инспекцијског надзора објави на сајту Министарства записник са заштићеним подацима у складу са Законом о заштити података о личности“.

- Стеван Јурић, вероучитељ, предствник Уније синдиката просветних радника Србије предложио је допуну **члана 30. Нацрта закона**, тако да се дефинише одредба на основу које би Министарство било у обавези да објави извештаје о раду свих просветних инспектора, да се види шта су просветни инспектори радили током године.

- Милан Јевтић, професор историје, председник синдиката, предложио је допуну **члана 30. Нацрта закона**, тако да се дефинише одредба на основу које би Министарство било у обавези да објави извештаје о раду свих просветних инспектора, као и да се дефинише одредба на основу које би Министарство било у обавези да на сајту Министарства објави записнике просветних инспектора, да би се на тај начин превазишло неуједначено поступање просветних инспектора.

Предлози нису прихваћени. Чланом 2. Уредбе о изгледу обрасца и начину вођења евиденције о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, број 81/15) прописано је да о инспекцијском надзору, за потребе праћења стања у одређеној области и потребе праћења рада, сваки инспектор води евиденцију, да се евиденција о инспекцијском надзору води у електронској форми у оквиру функционалног јединственог информационог система за инспекције на начин прописан овом уредбом, након његовог успостављања, а да до преласка на јединствени информациони систем за инспекције, инспекције воде евиденцију у писаној форми или у електронској форми у оквиру сопствених софтверских решења. Успостављањем јединственог информационог система за инспекције, односно базе е-инспектор, извештаји и записници, који су за сада саставни део Базе које води Министарство, биће транспарентни, односно доступни.

Члан 31. Нацрта закона прописује врсте инспекцијског надзора који се обавља као редован, ванредан, контролни и допунски у складу са одредбама закона којим се уређује инспекцијски надзор.

- Тања Ранковић, руководитељка програма образовања, УНИЦЕФ Тим УН у Србији, предложила је да се **члан 31. Нацрта закона** допунити тако да се уместо речи „грађанин“, уптребе речи „појединац или физичко лице“.

У текст члана Нацрта закона унете су речи „физичко лице“. Предлог прихваћен.

- Љубиша Динић, дипломирани математичар предложио је да се у **члану 31. Нацрта закона**, после става 4. дода став 5. који гласи:

„Рок за извршење ванредног инспекцијског надзора не може бити дужи од 30 дана од пријеме пријаве, и о извршеном ванредном надзору мора да буде информисан подносилац представке у поменутом року“.

Предлог није прихваћен. Предметна материја уређена је законом којим је уређен управни поступак (општи закон), са чијим одредбама се усаглашавају одредбе свих посебних закона и законом којим је уређен инспекцијски надзор. Рокови за поступање су дефинисани наведеним законима.

- Синиша Машић, Општинска управа општине Богатић - просветна инспекција, предложио је да **члан 31. Нацрта закона** треба допунити ставом: „Ако током обављања надзора утврди незаконитости, односно неправилности у раду или поступању, а тај рад или поступање подлежу надзору просветне инспекције, инспектор је дужан обавити надзор и над тим радом или поступањем, иако му то није био предмет надзора“.

Предлог није прихваћен. Чланом 33. став 2. Нацрта овог закона прописано је да су садржина и врсте налога прописане законом који је уређен инспекцијски надзор.

Члан 33. Нацрта закона прописано је да главни просветни инспектор или лице које он овласти издаје писани налог за инспекцијски надзор.

- Стеван Јурић, вероучитељ, предствник Уније синдиката просветних радника Србије, предложио је допуну **члана 33. Нацрта закона**, тако да се дефинише одредба везано за подношење представки и издавање налога за инспекцијски надзор, имајући у виду да само главни просветни инспектор издаје налог.

- Милан Јевтић, професор историје, председник синдиката, предложио је допуну **члана 33. Нацрта закона**, тако да се дефинише одредба везано за издавање налога за инспекцијски надзор, имајући у виду да је у Нацрту предложено да директор - главни просветни инспектор издаје налог, како ће се просветним инспекторима достављати налог имајући у виду да су физички удаљени од инспектората, а запослени су у Просветном инспекторату?

Предлози нису прихваћени. Чланом 33. Нацрта је прописано да главни просветни инспектор може да овласти лице које издаје налог за инспекцијски надзор. Предметна питања биће уређена правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Просветном инспекторату, односно Министарству.

Члан 35. Нацрта закона уређује покретање инспекцијског поступка.

- Тања Ранковић, руководитељка програма образовања, УНИЦЕФ Тим УН у Србији, предложила је да **члан 35. Нацрта закона треба** допунити тако да се уместо речи „грађанин“, употребе речи „појединац или физичко лице“ .

У текст члана Нацрта закона имплементирани су речи „физичко лице“. Предлог прихваћен.

- Љубиша Динић, дипломирани математичар, предложио је да се у **члану 35. Нацрта закона**, после става 4. додају ст. 5. и 6. који гласе:

„Просветни инспектор мора покренути поступак по службеној дужности на основу представке ако је за тај прекршај предвиђена новчана казна на основу Закона о основама система образовања и васпитања и других закона у образовању, као и да просветни инспектор мора поступати на основу препоруке Заштитника грађана, Агенције за борбу против корупције или захтева школске управе“ .

Предлог није прихваћен. Просветни инспектор приликом вршења редовног инспекцијског надзора поступа на основу контролних листа, односно контролних тачака, које углавном обухватају контролу примене одредбе за чији је прекршај одређена новчана казна. Ревидирањем контролних листа могу се обухватити одредбе за чији је прекршај одређена новчана казна, уколико нису обухваћене контролним тачкама.

Нови закон о основама система образовања и васпитања, чије доношење је у процедури, предвиђа поштовање препорука Заштитника грађана, Повереника, Агенције за борбу против корупције.... Предлог је прихваћен, али спроведен кроз Нацрт закона о основама система образовања и васпитања. Примену наведеног закона контролише просветна инспекција.

- Синиша Машић, Општинска управа општине Богатић - просветна инспекција, предлажио је да у **члану 35. Нацрта закона** треба задржати само став 1, остале ставове треба брисати.

Предлог није прихваћен.

- Стеван Јурић, вероучитељ, предствник Уније синдиката просветних радника Србије, предложио је допуну **члана 35. Нацрта закона**, тако да се пропише могућност жалбе (као и жалба на решење) и на обавештење просветног инспектора када није покренуо инспекцијски надзор на основу иницијативе подносиоца представке, јер има случајева кад инспектор намерно неће да покрене поступак инспекцијског надзора.

Предлог није прихваћен. Подносилац представке није странка у поступку инспекцијског надзора. Право на жалбу је уређено чланом 44. Нацрта овог закона, као и чланом 39. закона којим је уређен инспекцијски надзор.

- Стеван Јурић, вероучитељ, предствник Уније синдиката просветних радника Србије предложио је и да се, везано за исти члан, пропише да ће се подзаконским актом ближе уредити питање процене ризика и у истом тачно навести када инспектор поступа/не поступа по представци, односно када је ризик незнатан, образлажући да је у неким ситуацијама просветни инспектор проценио да се ради о незнатном ризику, а у ствари се ради нпр. о радноправном спору који установа изгуби због незаконитог отказа.

- Горан Манојловић, предствник Уније синдиката просветних радника Србије, предложио је да се везано за исти члан пропишу критеријуми за процену ризика, односно прецизно дефинисати незнатан ризик.

Министарство просвете, науке и технолошког надзора ће у наредном периоду донети правилник о критеријумима за процену степена ризика.

- Горан Манојловић, предствник Уније синдиката просветних радника Србије, предложио је да се, везано за исти члан, дефинише да анонимне представке и представке достављене поштом треба да имају исти значај као и оне које су предате на писарници и да просветни инспектори требају да поступак инспекцијског надзора покрећу по службеној дужности по свакој анонимној представци која има озбиљне наводе.

Предлог није прихваћен. Чланом 35. Нацрта овог закона прописано је да се поступак инспекцијског надзора у вези са анонимним представкама и представкама достављеним путем електронске поште покреће на основу процене просветног инспектора, а који, поред ових одредаба, у односу на представке, и анонимне и достављене електронском поштом, поступа у складу са одредбама закона којим је уређен инспекцијски надзор и закона којим је уређен општи управни поступак.

- Миљан Ђуровић, Синдикат образовања Краљево, предложио је допуну **члана 35. Нацрта закона**, тако да се пропише да подносилац представке учествује у надзору. Предлог није прихваћен. Подносилац представке није странка у поступку инспекцијског надзора.

- Миљан Ђуровић, Синдикат образовања Краљево, предложио је допуну **члана 35. Нацрта закона**, тако да се дефинише рок за трајање надзора због тога што се инспекцијски надзор у пракси некад одужи.

Предлог није прихваћен. Рок трајања инспекцијског надзора није дефинисан законом којим је уређен инспекцијски надзор и законом који уређује општи управни поступак. Трајање инспекцијског надзора одређено је трајањем процесних радњи које су саставни део поступка инспекцијског надзора, а чије трајање је одређено законима, односно одређено је роком који утврди главни просветни инспектор, просветни инспектор, односно службеник овлашћен за вршење инспекцијског надзора.

Члан 37. Нацрта закона прописује мере према надзираним субјектима.

- Синиша Машић, Општинска управа општине Богатић - просветна инспекција предлажио је да **члан 37. Нацрта закона** треба брисати.

Предлог није прихваћен. Законско решење преузето је из закона којим је уређен инспекцијски надзор.

Члан 41. Нацрта закона прописане су одредбе везано за записник о инспекцијском надзору.

- Синиша Машић, Општинска управа општине Богатић - просветна инспекција, предлажио је да се **члан 41. Нацрта закона, став 4. и 5.** уреди тако да став 4. треба изменити у смислу да се записник доставља у року од 15 дана по извршеном надзору, а да став 5. треба брисати.

Предлог није прихваћен. Законско решење преузето је из закона којим је уређен инспекцијски надзор.

Члан 42. Нацрта закона прописује право надзираног субјекта да стави примедбе на записник о инспекцијском надзору.

- Љубиша Динић, дипломирани математичар, предложио је да се у **члану 42. Нацрта закона**, после става 5. дода нови став 6. који би гласи: „Примедбе на записник има и подносилац представке на основу које је извршен ванредни преглед. Подносилац представке има право на записник ако то захтева (уз заштиту личних података), ако то захтева на основу информације од јавног значаја“.

- Горан Манојловић, ОШ „Љубица Радосављевић Нада“ у Зајечару, предлажио је допуну **члана 42. Нацрта закона**, став 1. тако да се пропише да поред надзираног субјекта и подносилац представке има право на примедбу.

Предлог није прихваћен. Подносилац представке није странка у поступку инспекцијског надзора.

Члан 44. Нацрта закона прописује право на изјављивање жалбе надзираног субјекта.

- Синиша Машић, Општинска управа општине Богатић - просветна инспекција, предлажио је да се **члан 44. Нацрта закона**, допуни тако што ће се у исти члан унети одредба да жалба не задржава извршење решења када се ради о хитним мерама, као и да треба наведене мере набројати.

Предлог је прихваћен. Дефинисан је нови став 6. члана 44. Нацрта закона који гласи: „Изузетно од одредаба става 5. овог члана, жалба не одлаже извршење решења када је, сагласно делокругу инспекције, неопходно предузимање хитних мера ради спречавања или отклањања опасности по живот или здравље људи, имовину, несметан рад надзираних субјеката и безбедност, што се посебно образлаже у решењу“.

Члан 47. Нацрта закона прописује казне за прекршаје надзираног субјекта, као и казне за прекршаје одговорног лица у надзираном субјекту.

- Љубиша Динић, дипломирани математичар, предложио је да се у **члану 47. Нацрта закона**, после става 4. додају нови ст. 5. и 6. који би гласили:

„Новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара казниће се установа ако не поступи по привременим мерама, или не поступи по опомени коју је исказао просветни инспектор.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се одговорно лице ако не поступи по привременим мерама или не поступи по опомени коју је исказао просветни инспектор“.

Предлог није прихваћен. Наведени члан 47. Нацрта овог закона на јасан начин дефинише прекршаје за неспровођење мера које су одређене решењем просветног инспектора.

Члан 49. Нацрта закона прописује казне за прекршаје просветног инспектора и службеника овлашћеног за вршење инспекцијског надзора.

- Ото Апро, просветни инспектор у Општинској управи Кањижа предложио је да се у **члану 49. Нацрта закона**, у ставу 1. бришу речи „и службеника овлашћеног за вршење инспекцијског надзора“.

Предлог није прихваћен јер је у супротности са одредбама члана 48. закона којим је уређен инспекцијски надзор.

- Љубиша Динић, дипломирани математичар, предлагао је да се после члана 50. дефинише нови члан 50а који би гласио:

„За просветну инспекцију важи Закон о управном поступку и Закон о инспекцијском надзору у оним деловима који нису регулисани овим законом“.

Предлог није прихваћен. Предметна материја уређена је одредбама члана 3. Нацрта овог закона, као и одредбама закона којим је уређен инспекцијски надзор у делу који регулише примену закона и однос према другим законима.

Члан 52. Нацрта закона уређује радноправни статус руководиоца просветне инспекције, запослених на извршилачким радним местима у унутрашњој организационој јединици Министарства надлежној за инспекцијске послове, покрајинској просветној инспекцији и запослених у општинској, односно градској управи.

- Срђан Јаковљев, просветни инспектор, Град Нови Сад, Градска управа за образовање, Одсек просветне инспекције, предлагао је да се у **члану 52. Нацрта закона**, у ставу 4. дефинише шта ће радити општински просветни инспектор до доношења акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

Предлог у целости прихваћен, тако што је наведени став допуњен и сада гласи: „Запослени у општинској односно градској управи, на пословима просветног инспектора, наставља да обавља послове радног места на које је распоређен, до дана доношења акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Министарства, односно покрајинског органа управе надлежног за послове образовања и васпитања“.

- Ђорђе Станичић, Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије, предложио је да се уместо ст. 4-7, **члана 52. Нацрта закона**, задржи постојеће решење из члана 146. важећег Закона о основама система образовања и васпитања, као што је то случај са покрајинском инспекцијом (члан 10. и члан 52. став 3. Нацрта закона о просветној инспекцији).

- Весна Вукојичић, Општинска управа општине Врњачка Бања, предложила је да се уместо ст. 4-7, **члана 52. Нацрта закона**, задржи постојеће решење из члана 146. важећег Закона о основама система образовања и васпитања, као што је то случај са покрајинском инспекцијом (члан 10. и члан 52. став 3. Нацрта закона о просветној инспекцији).

Предлог није прихваћен. Нацртом овог закона предлаже се да инспекцијски надзор над радом установа, као поверени посао, неће више обављати општинска, односно градска управа како је прописано одредбама важећег Закона о основама система образовања и васпитања. Овакав предлог нове организације просветне инспекције проистекао је из многобројних искустава и анализа ефикасности и ефективности рада просветне инспекције на општинском односно градском нивоу. Наведене анализе су указале на:

- неравномерну распоређеност броја просветних инспектора према броју установа над којима се врши инспекцијски надзор, односно неравномерну оптерећеност просветних инспектора што проузрокује мањак квалитета инспекцијског надзора;

- неангажовање просветних инспектора у складу са Решењем о утврђивању броја просветних инспектора, број 112-01-00416/2009-12 од 3. новембра 2009. године (у 68 локалних самоуправа нема одговарајући број просветних инспектора, што је око 40 одсто од укупног броја, а у 33 локалне самоуправе, од наведеног броја 68, нема ни једног просветног инспектора).

- неуједначено поступање просветних инспектора у истим или сличним ситуацијама,

- несамосталност у раду просветних инспектора;

- постојање утицаја локалних самоуправа на рад просветних инспектора.

Оснивањем Просветног инспектората и предложеном организацијом просветне инспекције би била побољшана њена ефикасност и обезбеђено континуирано праћење рада свих васпитно-образовних установа, као и већа самосталност у раду просветних инспектора.

- Весна Вукојичић, Општинска управа општине Врњачка Бања, предлаже да се допуни поглавље VII у којем су садржане казнене одредбе у смислу да се предвиди прекршајна одговорност и за подносиоца пријаве уколико се у инспекцијском надзору докаже да се ради о незнатном ризику или да је пријава неоснована (а пре инспекцијског надзора је утврђен виши степен ризика због чега је поступак покренут).

Предлог није прихваћен. Подносилац представке не процењује ризик, као што подносилац представке не мора да зна да ли је његова представка основана или не.

Министарство је размотрило све изнете начелне и појединачне предлоге, примедбе и сугестије достављене путем формулара на е-маил адресу prosvetnainspekcija@mpn.gov.rs, као и све коментаре изнете у јавној расправи.

Сви предлози, примедбе и сугестије којима се унапређују законска решења предложеног текста Нацрта закона уграђени су у текст Нацрта закона.

10) Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа?

А) За примену закона неопходно је донети следеће акте којима се извршава закон, а за чије је доношење на основу прелазних одредаба овлашћен министар надлежан за послове образовања и васпитања, односно руководилац покрајинског органа управе надлежан за послове образовања и васпитања и то:

- акт којим ће се утврдити број републичких и покрајинских просветних инспектора, министар, односно руководилац покрајинског органа управе надлежан за послове образовања и васпитања, донеће у року од 30 дана од дана ступања на снагу Закона о просветној инспекцији;

- правилнике о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Министарства просвете, науке и технолошког развоја којим ће се уредити нова организација просветне инспекције, односно Просветни инспекторат, као орган у саставу Министарства, односно покрајинског органа управе надлежног за послове образовања и васпитања, министар, односно руководилац покрајинског органа управе надлежан за послове образовања и васпитања, ускладиће у року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона о просветној инспекцији;

Б) За примену закона неопходно је донети следеће акте којима се извршава закон:

- правилник који ће ближе дефинисати услове у погледу опреме просветних инспектора, министар ће донети у року од 90 дана од дана ступања на снагу Закона о просветној инспекцији;

- правилник који ће ближе дефинисати програм и облике стручног усвршавања запослених, министар ће донети у року од 90 дана од дана ступања на снагу закона о просветној инспекцији;

- правилник којим ће бити утврђени критеријуми за утврђивање степена ризика, министар ће донети током 2017. године, у складу са Планом рада Владе за 2017. годину.

У складу са актом о утврђивању броја републичких просветних инспектора, министар надлежан за послове образовања и васпитања ускладиће правилник о унутрашњем уређењу и сиистематизацији радних места у Министарству, односно уредиће радноправни статус директора инспектората - главног просветног инспектора, запослених извршилаца у садашњој организационој јединици Министарства у којој се обављају послови инспекцијског надзора, као и радноправни статус просветних инспектора.

У складу са одредбама Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине (“Службени гласник“, бр. 99/09 и 67/12 – одлука УС) и овог закона, АП Војводина задржава поверене послове инспекцијског надзора над радом образовних установа.

Везано за радноправни статус инспектора, наведени правилник ће прописати услове за просветног инспектора у складу са одредбама Закона о просветној инспекцији. Наведене одредбе Закона о просветној инспекцији, поред осталог, прописују да ће посао просветног инспектора обављати лица које има стечено високо образовање из поља друштвено-хуманистичких, природно-математичких, техничко-технолошких и образовно-уметничких наука, а не само правних наука, или правних и економских наука, како то предвиђају садашња законска решења у посебним законима који регулишу одређени ниво образовања. Наведено законско решење имаће за последицу да сви просветни инспектори обављају инспекцијски надзор у свим нивоима образовања, односно сваки просветни инспектор покриваће надзор у утановама предунивезитетског образовања и васпитања, ученичког и студентског стандарда, високог образовања ...

Према предложеним законским решењима, посао просветног инспектора на свим нивоима образовања и васпитања, обављају само републички просветни инспектори. На овај начин се успоставља потпуно нова организација просветне инспекције, као просветни инспекторат, тако што инспекцијски надзор над радом установа, као поверени посао неће више обављати општинска, односно градска управа како је прописано важећим Законом о основама система образовања и васпитања. Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места сви републички просветни инспектори ће бити распоређени у организационим јединицама Просветног инспектората, а физички ће седети у Просветном инспекторату, школским управама као организационим јединицама Министарства или управним окрузима, односно, поред осталог, биће дефинисани и начин координирања рада просветних инспектора, као и месна надлежност просветних инспектора, односно територија коју ће покривати у вршењу инспекцијског надзора.

Ступањем на снагу овог закона, средства која су намењена за финансирање рада просветних инспектора на општинском, односно градском нивоу ће бити преуслерена у буџет Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја је у Предлогу ПОФ-а за 2018. годину приказало додатна средства потребна за реализацију Закона о просветној инспекцији, чије је доношење Планом рада Владе за 2017. годину предвиђено током 2017. године. Структура наведених средстава исказана је за плате и социјалне

доприносе на терет послодавца за нове републичке просветне инспекторе, као и средства за опрему (аутомобили, рачунари, мобилни телефони...).

У вези са реализацијом, односно извршавањем одредаба Закона о просветној инспекцији, напомињемо да је наведени Закон о просветној инспекцији нови закон, посебан у односу на Закон о инспекцијском надзору који на општи начин регулише инспекцијски надзор, као и да су одредбе Закона о просветној инспекцији усклађене са одредбама Закона о инспекцијском надзору, а нека законска решења су у потпуности преузета и имплементирана у Закон о просветној инспекцији. Имајући у виду да је пуна примена Закона о инспекцијском надзору отпочела у априлу 2016. године, Министарство, односно Сектор за инспекцијске послове, је у протеклом периоду предузело низ активности у складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору и то:

- ревидира и објављује на званичној интернет страници Министарства контролне листе;
- објављује на званичној интернет страници Министарства годишњи план инспекцијског надзора;
- објављује на званичној интернет страници Министарства годишњи извештај о делотворности рада просветне инспекције,
- формирало је База записника, односно извештаја о инспекцијском надзору, која ће бити имплементирана у складу са Законом у функционално јединствени информациони сиситем за инспекције, односно Е- инспектор, а на коју је сагласност дао Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности;
- прилагођена је форма записника о инспекцијском надзору;
- у складу са Уредбом о изгледу обрасца и начину вођења евиденције о инспекцијском надзору, просветни инспектори воде евиденцију о инспекцијском надзору која се у форми извештаја уноси у Базу;
- сачињено је упутство просветним инспекторима о начину израчунавања степена ризика који се доставља уз записник са конторлним листама по завршеном редовном инспекцијском надзору;
- појачало је превентивни рад са надзираним субјектима.

Горе наведеним начином организације просветне инспекције као Просветног инспектората остварују се зацртани циљеви: успостављање јединственог уређења инспекцијског надзора, обезбеђење веће самосталности у раду просветних инспектора, смањивање утицаја локалних самоуправа на рад просветних инспектора, (градске односно општинске управе више неће обављати послове као поверене, у том смислу изостаје утицај локалне самоуправе на рад инспектора, просветни инспектори су распоређени у Просветном инспекторату, а самосталност, овлашћења, права и дужности су дефинисане овим и Законом који уређује инспекцијски надзор). Побољшање ефикасности просветне инспекције и обезбеђење континуираног праћења рада свих васпитно-образовних установа постићи ће се применом нових законских решења, а праћење остварења ових циљева постиже се изградом извештаја на основу података који се налазе у Базу записника, односно извештаја о инспекцијском надзору, задавањем различитих мерљивих параметара као што су: број надзора у току месеца, квартала, године по нивоима образовања, број изречених мера,

број решења, остваривање плана, број надзора у одређеном временском периоду у односу на одређену установу, процена ризика у односу на одређену установу у одређеном временском периоду и других мерљивих параметара.